

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

27. juni 2013 *

»Retligt samarbejde i civile sager — mægling på det civil- og handelsretlige område — direktiv 2008/52/EF — nationale retsfor skrifter, der træffer bestemmelse om en obligatorisk mæglingsprocedure — ufor nødent at træffe afgørelse«

I sag C-492/11,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Giudice di pace di Mercato San Severino (Italien) ved afgørelse af 21. september 2011, indgået til Domstolen den 26. september 2011, i sagen:

Ciro Di Donna

mod

Società imballaggi metallici Salerno srl (SIMSA),

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič, og dommerne E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader (refererende dommer) og C.G. Fernlund,

generaladvokat: J. Kokott

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling og

efter at der er afgivet indlæg af:

- den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato S. Varone
- den franske regering ved G. de Bergues og J.-S. Pilczer, som befuldmægtigede
- den østrigske regering ved A. Posch, som befuldmægtiget
- Europa-Kommissionen ved F. Moro og M. Wilderspin, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 11. april 2013,

* Processprog: italiensk.

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/52/EF af 21. maj 2008 om visse aspekter af mægling på det civil- og handelsretlige område (EUT L 136, s. 3), af artikel 6 og 13 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, der blev undertegnet i Rom den 4. november 1950, og af artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem *Ciro Di Donna* og *Società imballaggi metallici Salerno (SIMSA) srl* (herefter »SIMSA«) om *Ciro Di Donna*s erstatning for skade på sit motorkøretøj, som *Giudice di pace di Mercato San Severino* agter at gøre til genstand for en obligatorisk mæglingsprocedure i henhold til italiensk ret.

Retsforskrifter

EU-retlige forskrifter

- 3 Ottende til tiende betragtning til direktiv 2008/52 har følgende ordlyd:

»(8) Bestemmelserne i dette direktiv bør kun finde anvendelse på mægling i grænseoverskridende tvister, men der er intet til hinder for, at medlemsstaterne også anvender sådanne bestemmelser i forbindelse med indenlandske mæglingsprocesser.

[...]

(10) Dette direktiv bør finde anvendelse på processer, hvorved to eller flere parter i en grænseoverskridende tvist på frivillig basis selv forsøger at nå frem til en mindelig aftale om bilæggelse af deres tvist med bistand fra en mægler. Det bør finde anvendelse på det civil- og handelsretlige område [...]«
- 4 Dette direktivs artikel 1, stk. 1, fastsætter:

»Formålet med dette direktiv er at lette adgangen til alternativ tvistbilæggelse og fremme mindelig løsning af tvister ved at tilskynde til anvendelse af mægling og sikre et afbalanceret forhold mellem mægling og retssag.«
- 5 Nævnte direktivs artikel 3, litra a), bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

 - a) »mægling«: en struktureret proces, uanset hvordan den benævnes eller omtales, hvorved to eller flere parter i en tvist selv forsøger på frivillig basis at nå frem til en aftale om bilæggelse af deres tvist med bistand fra en mægler. Processen kan indledes af parterne eller foreslås eller pålægges af en ret eller være foreskrevet i loven i en medlemsstat.

[...]«

6 Samme direktivs artikel 5, stk. 2, fastsætter:

»Dette direktiv berører ikke national lovgivning, der gør mægling obligatorisk eller forbinder den med incitament eller sanktioner, det være sig før eller efter at retssagen er indledt, forudsat at denne lovgivning ikke er til hinder for, at parterne kan udøve deres ret til adgang til retssystemet.«

7 Artikel 7, stk. 1, i direktiv 2008/52 har følgende ordlyd:

»Eftersom mægling skal foregå på en måde, der tilgodeser processens fortrolige karakter, påser medlemsstaterne, medmindre parterne aftaler andet, at hverken mæglerne eller de, der er involveret i tilrettelæggelsen af mæglingsprocessen, er tvunget til at afgive vidneforklaring i en civil retssag, en handelssag eller en voldgiftssag vedrørende oplysninger, der stammer fra eller har tilknytning til en mæglingsproces, undtagen:

- a) hvis tvingende ordre public-hensyn i den pågældende medlemsstat gør det nødvendigt, navnlig for at sikre beskyttelsen af børns tarv eller for at forhindre, at en persons fysiske eller psykiske integritet skades, eller
- b) hvis fremlæggelsen af indholdet af den aftale, der er indgået efter mægling, er nødvendig med henblik på gennemførelsen eller fuldbyrdelsen af aftalen.

[...]«

Italiensk ret

Lovdekret nr. 28/2010

- 8 Lovdekret nr. 28 af 4. marts 2010 om gennemførelse af artikel 60 i lov nr. 69 af 18. juni 2009 om mægling i civile og handelsretlige sager (GURI nr. 53 af 5.3.2010, herefter »lovdekret nr. 28/2010«) er den nationale foranstaltning til gennemførelse af direktiv 2008/52, hvilket Kommissionen er underrettet om.

9 Dekretets artikel 5, stk. 1, fastsætter:

»Inden anlæggelse af sager vedrørende sameje, tingslige rettigheder, bodeling, arv, familieretlige aftaler, leje, brugslån, forpagtning, skadeserstatning som følge af færdsel med køretøjer eller både, lægeansvar, injurier fremsat i pressen og andre medier eller forsikrings-, bank- og finansaftaler skal der gennemføres en mæglingsprocedure som omhandlet i dette dekret [...] Gennemførelsen af mæglingsproceduren er en betingelse for at realitetsbehandle et retligt søgsmål. Formalitetsindsigelsen skal fremsættes af sagsøgte, som i modsat fald fortaber retten hertil, eller konstateres af retten af egen drift inden eller i forbindelse med det første retsmøde. Hvis retten konstaterer, at mæglingen er påbegyndt, men ikke afsluttet, fastsætter retten datoen for næste retsmøde efter den i artikel 6 fastsatte frist. Det samme gælder, hvis der endnu ikke er gjort forsøg på mægling, og retten giver i givet fald parterne en frist på 15 dage for fremsættelse af anmodningen om mægling.«

10 Forordningens artikel 6 har følgende ordlyd:

»1. Mæglingsproceduren må ikke vare længere end fire måneder.

[...]«

- 11 Artikel 8 i lovdekret nr. 28/2010, som ændret ved lov nr. 148 af 14. september 2011 (GURI nr. 216 af 16.9.2011, s. 1), regulerer mæglingsprocedurens forløb. Denne artikel bestemmer:

»1. Når en anmodning om mægling fremsættes, udpeger den ansvarlige ved organet en mægler og fastsætter datoen for parternes første møde, senest femten dage fra datoen for fremsættelse af anmodningen. [...]

[...]«

- 12 Artikel 11 i lovdekret nr. 28/2010 bestemmer:

»1. I tilfælde af en mindelig aftale udfærdiger mægleren en protokol herom, som vedlægges aftaleteksten. Hvis parterne ikke når en aftale, kan mægleren fremsætte et forligsforslag. Mægleren fremsætter under alle omstændigheder et forligsforslag, hvis parterne samstemmende anmoder herom på et hvilket som helst tidspunkt under proceduren. Inden fremsættelsen af forligsforslaget oplyser mægleren parterne om de konsekvenser, der eventuelt kan følge af artikel 13.

[...]

4. Hvis mæglingen mislykkes, udfærdiger mægleren en procedureprotokol, der gengiver forslaget. Protokollen underskrives af parterne og mægleren, idet mægleren bevidner parternes underskrift eller manglende retsevne til at underskrive. Har en af parterne ikke deltaget i mæglingsproceduren, noterer mægleren dette i protokollen.«

- 13 Nævnte dekrets artikel 13 vedrører omkostningerne ved mæglingsproceduren og fastsætter:

»1. Når afgørelsen af tvisten er identisk med forslagets indhold, og den vindende part har forkastet forslaget, udelukker retten erstatning af de omkostninger, som denne sidstnævnte har båret i perioden efter forslagets fremsættelse, og denne part tilpligtes at erstatte de af den tabende parts omkostninger, der kan henføres til denne periode, og at betale et beløb til statskassen, der svarer til den skyldige retsafgift. Retsplejelovens artikel 92 og 96 [Codice di procedura civile] finder herved anvendelse. Bestemmelserne i dette stykke finder tilsvarende anvendelse for godtgørelse af mæglerens omkostninger og honorar til den sagkyndige, jf. artikel 8, stk. 4.

2. Når afgørelsen af tvisten ikke er identisk med forslagets indhold, kan retten – såfremt det er begrundet i tungtvejende og ekstraordinære forhold – alligevel udelukke erstatning af den vindende parts udgifter til godtgørelse af mæglerens omkostninger og honorar til den sagkyndige, jf. artikel 8, stk. 4.«

Ministerielt dekret nr. 180/2010

- 14 Den italienske regering har vedtaget ministerielt dekret nr. 180 af 18. oktober 2010, som ændret ved ministerielt dekret nr. 145 af 6. juli 2011 (herefter »ministerielt dekret nr. 180/2010«). Artikel 16 i ministerielt dekret nr. 180/2010 bestemmer i det omfang, det har relevans for den foreliggende sag:

»1. Honoraret omfatter udgifterne i forbindelse med mæglingsprocedurens påbegyndelse og gennemførelse.

2. Med hensyn til udgifterne for påbegyndelse, som afregnes af det samlede honorar, er hver part forpligtet til at betale et beløb på 40,00 EUR, som skal betales på tidspunktet for fremsættelse af anmodningen om mægling og for så vidt angår den part, som er indkaldt til mægling, på tidspunktet for partens indtrædelse i proceduren.

3. Hver part skal betale de mæglingsomkostninger, der fremgår af tabel A, som er vedlagt dette dekret.
4. Det maksimale beløb for mæglingsomkostninger for hver referenceklasse, der er fastlagt i henhold til tabel A,
- a) kan forhøjes med højst en femtedel under hensyntagen til tvistens særlige vigtighed, kompleksitet eller problematik
 - b) skal forhøjes med højst en fjerdedel, hvis mæglingen lykkes
 - c) skal forhøjes med højst en femtedel i tilfælde af fremsættelse af forslaget i henhold til artikel 11 i [lovdekret nr. 28/2010]
 - d) skal på områderne nævnt i artikel 5, stk. 1, i [lovdekret nr. 28/2010] reduceres med en tredjedel for så vidt angår de første seks klasser og med halvdelen for så vidt angår de øvrige klasser; dette gælder med undtagelse af den i litra e) i dette stykke fastsatte reduktion; endvidere omfattes disse områder ikke af andre forhøjelser, der er fastsat i denne artikel, med undtagelse af den i litra b) i dette stykke fastsatte forhøjelse
 - e) skal reduceres til 40 EUR med hensyn til den første klasse og til 50 EUR med hensyn til alle de øvrige klasser, med forbehold for anvendelsen af bestemmelserne i litra c) i dette stykke, såfremt ingen af modparterne til den part, som har fremsat anmodningen om mægling, deltager i proceduren.

[...]

14. De minimumsbeløb for honorarerne i hver referenceklasse, der er fastsat i henhold til tabel A i bilaget til dette dekret, er fravigelige.«

- 15 Den tabel A, der er henvist til i artikel 16, stk. 4, i ministerielt dekret nr. 180/2010, ser således ud:

Twistens værdi	Omkostninger (pr. part)
Op til 1 000 EUR	65 EUR
Fra 1 001 til 5 000 EUR	130 EUR
Fra 5 001 til 10 000 EUR	240 EUR
Fra 10 001 til 25 000 EUR	360 EUR
Fra 25 001 til 50 000 EUR	600 EUR
Fra 50 001 til 250 000 EUR	1 000 EUR
Fra 250 001 til 500 000 EUR	2 000 EUR
Fra 500 001 til 2 500 000 EUR	3 800 EUR
Fra 2 500 001 til 5 000 000 EUR	5 200 EUR
Over 5 000 000 EUR	9 200 EUR

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 16 Ciro Di Donna har sagsøgt SIMSA med påstand om erstatning for den skade, der blev påført hans motorkøretøj af en gaffeltruck tilhørende dette selskab. Som det fremgår af sagsakterne, har SIMSA ikke bestridt de faktiske omstændigheder, men selskabet har anmodet om udsættelse af det første

retsmøde med henblik på at adcitere det forsikringsselskab, hvor det har sin ansvarsforsikring. I denne forbindelse har sagsøgte imidlertid anført, at tvisten – inden adcitationen af dette forsikringsselskab – bør gøres til genstand for den obligatoriske mæglingsprocedure i henhold til lovdekret nr. 28/2010.

17 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at dette dekret finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen, for så vidt som kontraktforholdet mellem SIMSA og det forsikringsselskab, som ønskes adciteret, henhører under det forsikringsretlige område, som mæglingsproceduren er obligatorisk for i henhold til nævnte dekrets artikel 5, stk. 1, som en betingelse for, at et retligt søgsmål kan realitetsbehandles. Giudice di pace di Mercato San Severino er imidlertid i tvivl om, hvorvidt der ved fastsættelsen af datoen for næste retsmøde skal tages hensyn til den indkaldelsesfrist på 45 dage, der gælder for adcitation, eller også til den firemånedersfrist, der gælder for gennemførelsen af mæglingsproceduren. Desuden er den forelæggende ret ligesom SIMSA i tvivl om, hvorvidt bestemmelserne i lovdekret nr. 28/2010 er forenelige med EU-retten.

18 Giudice di pace di Mercato San Severino har under disse omstændigheder besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 6 og 13 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder [...], [direktiv 2008/52], det almindelige EU-retlige princip om effektiv domstolsbeskyttelse og mere generelt den samlede EU-ret til hinder for, at en medlemsstat i Den Europæiske Union indfører bestemmelser [såsom] lovdekret nr. 28/2010 og ministerielt dekret nr. 180/2010 [...], hvorefter

- 1) retten under den efterfølgende retssag kan udlede beviser til ugunst for den part, der uden gyldig grund har undladt at deltage i en obligatorisk mæglingsprocedure
- 2) retten udelukker erstatning af de omkostninger, som den vindende part – der har forkastet forligsforslaget – har båret i perioden efter forslagets fremsættelse, og den vindende part tilpligtes at erstatte de af den tabende parts omkostninger, der kan henføres til denne periode, og betale et yderligere beløb til statskassen, der svarer til den allerede indbetalte afgift (retsafgift), når afgørelsen af tvisten er identisk med indholdet i det forkastede forslag
- 3) retten – såfremt det er begrundet i tungtvejende og ekstraordinære forhold – alligevel kan udelukke erstatning af den vindende parts udgifter til godtgørelse af mæglerens omkostninger og honorar til den sagkyndige, selv om afgørelsen af tvisten ikke er identisk med forslagets indhold
- 4) retten skal tilpligte den part, som uden gyldig grund ikke har deltaget i mæglingsproceduren, at betale et beløb til statskassen, der svarer til den skyldige retsafgift
- 5) mægleren kan, eller skal, fremsætte et forligsforslag, selv om parterne ikke når en aftale, og selv om parterne ikke deltager i proceduren
- 6) tidsfristen for afslutningen af et mæglingsforsøg kan være på op til fire måneder
- 7) retssagen – selv efter tidsfristen på fire måneder fra procedurens påbegyndelse – først må anlægges, når mæglingsorganets sekretariat har udleveret mæglerens protokol om manglende aftale med en redegørelse for det forkastede forslag
- 8) det ikke kan udelukkes, at antallet af mæglingsprocesser mangedobles – hvilket forlænger tidsrummet for tvistbilæggelsen – et antal gange svarende til antallet af nye lovligt fremsatte anmodninger under den samme retssag, som i mellemtiden er påbegyndt

- 9) omkostningerne ved den obligatoriske mæglingsprocedure er mindst dobbelt så høje som de tilsvarende omkostninger for den retssag, som mæglingsproceduren skal forhindre, og denne ubalance forøges markant, efterhånden som tvistens værdi stiger (hvilket kan indebære, at mæglingen kan blive over seks gange dyrere end retssagen) eller i tilfælde af komplekse sager (fordi det bliver nødvendigt at udpege en sagkyndig for mæglingsparternes regning, som assisterer mægleren i forbindelse med tvister på områder, som kræver specifik teknisk kompetence, uden at den af den sagkyndige opstillede tekniske rapport eller de af den sagkyndige indhentede oplysninger kan anvendes i den senere retssag)?«

Udviklingen efter indgivelsen af anmodningen om præjudiciel afgørelse

- 19 I forlængelse af Domstolens anmodning om en uddybelse af begrundelsen for, at denne præjudicielle forelæggelse er nødvendig for afgørelsen af tvisten i hovedsagen, har den forelæggende ret anført i sin svarskrivelse af 9. marts 2012, at såfremt Domstolen fastslår, at de nationale retsfor skrifter er uforenelige med EU-retten, vil den være forpligtet til ikke at gøre tvisten til genstand for en mæglingsprocedure, hvilket vil have betydning for beregningen af fristerne for berømmelse af retsmødet.
- 20 Den 24. oktober 2012 afsagde Corte costituzionale (den italienske forfatningsret) dom nr. 272/2012, hvorved den erklærede visse artikler i lovdekret nr. 28/2010 for forfatningsstridige, navnlig artikel 5, stk. 1, artikel 8, stk. 5, og artikel 13 med undtagelse af henvisningerne i sidstnævnte bestemmelse til artikel 92 og 96 i retsplejeloven, der imidlertid er uden betydning for hovedsagen.
- 21 Det fremgår bl.a. af denne dom, at som følge af, at artikel 5, stk. 1, i lovdekret nr. 28/2010 er blevet erklæret forfatningsstridig, er indledning af en forudgående mæglingsprocedure i Italien ikke længere en betingelse for at realitetsbehandle et retligt søgsmål, og der er fra da af ikke længere nogen forpligtelse for parterne til at gøre brug af mæglingsproceduren.
- 22 Ved skrivelse af 14. december 2012 anmodede Domstolens Justitskontor den forelæggende ret om at angive, hvilke konsekvenser dom nr. 272/2012 har for såvel den nationale retssag, der verserer for den, som for den præjudicielle forelæggelse.
- 23 Den forelæggende ret svarede ved skrivelse af 17. januar 2013, at den fastholdt sin anmodning om præjudiciel afgørelse. Den tog dog ikke stilling til nævnte doms indvirkning hverken på den afgørelse, der skal træffes i hovedsagen, eller på relevansen af de præjudicielle spørgsmål.

Om den præjudicielle forelæggelse

- 24 Det fremgår af Domstolens praksis vedrørende dennes samarbejde med de nationale retter i henhold til artikel 267 TEUF, at det udelukkende tilkommer den nationale ret, som en tvist verserer for, og som har ansvaret for den retslige afgørelse, der skal træffes, efter sagens konkrete omstændigheder at bedømme, om det er nødvendigt at indhente en præjudiciel afgørelse for at kunne afsige dom i hovedsagen, og om de spørgsmål, som retten forelægger Domstolen, er relevante. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af EU-retten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse herom (jf. bl.a. dom af 15.12.1995, sag C-415/93, Bosman, Sml. I, s. 4921, præmis 59, af 13.3.2001, sag C-379/98, PreussenElektra, Sml. I, s. 2099, præmis 38, og af 9.12.2010, sag C-241/09, Fluxys, Sml. I, s. 12773, præmis 28).
- 25 Domstolen har dog også udtalt, at den i særlige tilfælde med henblik på at efterprøve sin egen kompetence er beføjet til at undersøge de omstændigheder, hvorunder den nationale domstol har forelagt sagen. Domstolen kan kun afslå at træffe afgørelse vedrørende et præjudicielt spørgsmål fra en national retsinstans, når det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver

forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er af hypotetisk karakter, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan foretage en saglig korrekt besvarelse af de stillede spørgsmål (jf. bl.a. PreussenElektra-dommen, præmis 39, dom af 23.4.2009, sag C-544/07, Rüffler, Sml. I, s. 3389, præmis 38, af 19.11.2009, sag C-314/08, Filipiak, Sml. I, s. 11049, præmis 42, og af 26.2.2013, sag C-399/11, Melloni, præmis 29).

- 26 Det fremgår således af fast retspraksis, at det følger af såvel ordlyden som opbygningen af artikel 267 TEUF, at den præjudicielle procedure forudsætter, at der reelt verserer en retssag for den nationale domstol, og at denne domstol skal træffe en afgørelse, hvis udfald kan påvirkes af den præjudicielle afgørelse (jf. i denne retning bl.a. dom af 20.1.2005, sag C-225/02, García Blanco, Sml. I, s. 523, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).
- 27 I hovedsagen er de nationale retsfor skrifter, som den forelæggende ret skal anvende – efter Corte costituzionale dom af 24. oktober 2012 – imidlertid ikke længere dem, der blev taget i betragtning i forbindelse med anmodningen om præjudiciel afgørelse (jf. analogt Fluxys-dommen, præmis 32). Da visse bestemmelser i lovdekret nr. 28/2010 blev erklæret forfatningsstridige ved denne dom, er de nemlig elimineret fra den nationale retsorden.
- 28 Selv om den forelæggende ret ved skrivelse af 17. januar 2013 udtrykte ønske om at fastholde sin anmodning om præjudiciel afgørelse, redegjorde den dog ikke for, i hvilken henseende de præjudicielle spørgsmål fortsat var af relevans for afgørelsen af tvisten i hovedsagen.
- 29 Som generaladvokaten har anført i punkt 20 og 23 i forslaget til afgørelse, har de ni præjudicielle spørgsmål, som er forelagt Domstolen, imidlertid nu en hypotetisk karakter.
- 30 De første fire spørgsmål vedrører nemlig spørgsmålet, om retsfor skrifter, der giver en ret mulighed for dels at gøre brug af beviser til ugunst for den part, der uden gyldig grund har undladt at deltage i en obligatorisk mæglingsprocedure, og tilpligte parten at betale et beløb til statskassen, der svarer til retsafgiften (artikel 8, stk. 5, i lovdekret nr. 28/2010), dels at udelukke erstatning af de omkostninger, som den vindende part – der har forkastet forligsforslaget – har båret, og tilpligte parten at betale de med mæglingen forbundne omkostninger (dekretets artikel 13), er forenelige med EU-retten. Disse spørgsmål vedrører således udelukkende bestemmelser, som er blevet erklæret forfatningsstridige. Under disse omstændigheder er spørgsmålene blevet uden genstand som følge af de ændringer, der er indtrådt med hensyn til de omtvistede nationale bestemmelsers anvendelighed.
- 31 Med hensyn til de fem sidste spørgsmål vedrørende mæglingsprocedurens forløb, fristen for påbegyndelse heraf og omkostningerne derved bemærkes i lighed med, hvad der er fastslået i denne doms præmis 27, at tvisten i hovedsagen ikke længere indgår i den nationale retlige sammenhæng, som den forelæggende ret har beskrevet i forelæggelsesafgørelsen. Efter at artikel 5, stk. 1, i lovdekret nr. 28/2010 er blevet erklæret forfatningsstridig, har parterne nemlig nu ikke længere pligt til at deltage i en mæglingsprocedure. Som generaladvokaten har anført i punkt 29 i forslaget til afgørelse, er spørgsmålene derfor ikke længere af betydning for afgørelsen af tvisten i hovedsagen.
- 32 Følgelig er Domstolen, henset til udviklingen i tvisten for den forelæggende ret for så vidt angår gældende ret, ikke længere i stand til at træffe afgørelse om de spørgsmål, den er blevet forelagt (jf. i denne retning Fluxys-dommen, præmis 34).

Sagens omkostninger

- 33 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Det er ikke længere fornødent at besvare de præjudicielle spørgsmål, der er forelagt af Giudice di pace di Mercato San Severino (Italien) i sag C-492/11 ved afgørelse af 21. september 2011.

Underskrifter